Συμβιβασμὸ μὲ τὸ παιδὶ συνιστᾶ μιὰ νέα θεωρία

Σχολεῖο γιὰ γονεῖς στὴ Μασσαλία

ΠΑΡΙΣΙ. Ἕνα νέο «σχολεῖο γιὰ γονεῖς» ἱδρύθηκε στὴ Μασσαλία, ἀκολουθώντας τὴν παιδαγωγικὴ μέθοδο τοῦ Ἀμερικανοῦ δόκτορα Τόμας Γκόρντον, ποὺ ἡ μελέτη του «Ἀποφασιστικοὶ γονεῖς» πούλησε ἕνα ἑκατομμύριο ἀντίτυπα μόνο στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Τὸ νέο αὐτὸ σχολεῖο ἀπευθύνεται στοὺς γονεῖς ἐκείνους πού, παρὰ τὴν ρήση τοῦ Φρόϋντ «Ὅ,τι καὶ νὰ κάνετε γιὰ τὴν ἐκπαίδευση τοῦ παιδιοῦ σας θὰ εἶναι ἀποτυχημένο», ἐπιδιώκουν νὰ παραμερίσουν τὸ χάσμα τῶν γενεῶν καὶ νὰ ἀποκαταστήσουν μιὰ ἁρμονικὴ σχέση μὲ τὰ παιδιά τους.

Ἀρχὴ πρώτη, κατὰ τὸν Δρα Τόμας Γκόρντον, εἶναι νὰ ξεχαστεῖ ἡ ἰδέα τῆς αὐθεντίας, τῆς ἐξουσίας, ποὺ ἐνεδρεύει μέσα σὲ κάθε γονιό. Ἀντὶ νὰ ἐπιβάλει τὶς θελήσεις του στὸ παιδί, ἀπὸ τὴν πιὸ τρυφερὴ του ἡλικία μέχοι τὴν δύσκολη περίοδο τῆς ἐφηβείας, θὰ πρέπει ἀντίθετα, νὰ τὸ ἀκούει. Πάνω σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο στηρίζεται καὶ ἡ θεωρία τοῦ Ἀμερικανοῦ παιδαγωγοῦ, ποὺ ὑποστηρίζει ὅτι τὰ μεγάλα ἐμπόδια γιὰ τὴν ἐπικοινωνία ἀνάμεσα στὰ παιδιὰ καὶ στοὺς γονεῖς, κρύβονται μέσα στὰ ἑξῆς ρήματα:

Διατάζω, ἀπειλῶ, ὑπόσχομαι, κάνω ἠθικὸ κήρυγμα, δίνω ἕτοιμες λύσεις, κρίνω, ἐπικρίνω, γελοιοποιῶ, ἑρμηνεύω σύμφωνα μὲ τὸ δικό μου τρόπο, ἀποφεύγω τὴ συζήτηση, καθησυχάζω, κάνω ζιοῦμορ μὲ τὰ προβλήματα τοῦ παιδιοῦ καὶ ἀνακρίνω.

Μὰ τί ἀπομένει, λοιπόν, στοὺς γονεῖς; Σύμφωνα μὲ τὴν παιδαγωγικὴ μέθοδο τοῦ Τόμας Γκόρντον, ἡ λύση εἶναι μία: νὰ ἀκοῦν μὲ προσοχὴ τὰ παιδιά τους. Καὶ αὐτὸ ἀπαιτεῖ μιὰ πραγματικὴ τέχνη.

«Κατὰ βάθος», ἐξηγεῖ ἡ Γαλλίδα Μπεατρὶς Μπελίσσα, ποὺ ἔχει ἀναλάβει τὴν διαπαιδαγώγηση τῶν Γάλλων γονιῶν, σύμφωνα μὲ τὴν νέα παιδαγωγικὴ μέθοδο, «ὁ Τόμας Γκόρντον προτείνει στοὺς γονεῖς νὰ ἀξιοποιήσουν τὴν τεχνικὴ τοῦ διαλόγου καὶ τῆς προσεκτικῆς ἀκρόασης, μέθοδοι ποὺ χρησιμοποιοῦν οἱ ψυχολόγοι καὶ οἱ ψυχίατροι.

Ὁ Ἀμερικανὸς παιδαγωγὸς θέτει στὴν διάθεση ὅλων, τὰ μέσα ἐκεῖνα ποὺ μέχρι τώρα μεταχειρίζονταν μόνο οἱ εἰδικοί. Ὁ Δρ Γκόρντον λέει: νὰ γίνετε οἱ θεραπευτὲς τῆς ἴδιας σας τῆς οἰκογένειας. Καὶ ἔχει δίκιο. Γιὰ νὰ εἶστε ἕνας ἀποφασιστικὸς καὶ ἀποτελεσματικὸς γονιός, δὲν εἶναι ἀπαραίτητο νὰ εἶστε αὐθεντία σ' ὅλους τοὺς τομεῖς. Ὅταν τὸ παιδὶ σας πέσει καὶ κτυπήσει στὸ γόνατο, δὲν φωνάζετε τὸν γιατρό, ἀλλὰ περιποιεῖτε οἱ ἴδιοι τὴν πληγή του.

Τὸ ἴδιο ἀπαιτεῖ καὶ ἡ μέθοδος τοῦ δόκτορα Γκόρντον. Ἀντὶ νὰ τὸ διατάζετε καὶ νὰ τοῦ προτείνετε τὶς δικές σας ἕτοιμες λύσεις, περιορίζεστε στὸ νὰ τὸ ἀκοῦτε προσεκτικά».

Στὸ ἐρώτημα ποὺ θέτουν πολλοὶ ἀπὸ τοὺς γονεῖς ποὺ παρακολουθοῦν τὸν κύκλο μαθημάτων τῆς σχολῆς τῆς Μασσαλίας, ἂν θὰ εἶναι ἱκανοὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ προβλήματα ποὺ θὰ προκύψουν ἀπὸ τὸν μονόλογο τῶν παιδιῶν τους—προβλήματα ποὺ οἱ ἴδιοι ἀγνοοῦσαν — ἡ Μπερτὶς Μπελίσσα τοὺς καθησυχάζει, τονίζοντας τὴν ἄποψη τοῦ Δρα Γκόρντον ὅτι τὸ παιδί, μιλώντας, θὰ βρεῖ μόνο του τὴν λύση ποὺ ταιριάζει στὸ πρόβλημά του.

Ἡ παιδαγωγικὴ αὐτὴ μέθοδος, ὅμως δὲν ἐξαντλεῖται μόνο σ' αὐτὸ τὸ σημεῖο. Θὰ ἦταν, ἄλλωστε, ἐξαιρετικὰ ἁπλῆ. Ἡ «ἐνεργητικὴ ἀκρόαση», ὅπως λέει ὁ Δρ. Τόμας Γκόρντον λειτουργεῖ μόνο στὴν περίπτωση ποὺ τὸ παιδὶ ἀντιμετωπίζει ἕνα πρόβλημα. Τί συμβαίνει, ὅμως, στὴν περίπτωση ποὺ οἱ γονεῖς εἶναι ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀντιμετωπίζουν ἕνα πρόβλημα ἀπὸ τὴν συμπεριφορὰ τοῦ παιδιοῦ τους; Τὸ βασικότερο, λέει ὁ Ἀμερικανὸς παιδαγωγός, εἶναι νὰ μὴν παρασυρθοῦν οἱ γονεῖς σὲ διαταγές, ὁδηγίες, ἀπαγορεύσεις, συμβουλές — πρᾶγμα ποὺ κάνουν οἱ ἐννέα στοὺς ἑκατὸ γονεῖς. «Σ' αὐτὴ τὴν περίπτωση», ἐξηγεῖ ὁ Δρ. Γκόρντον, «τὸ παιδὶ σας θὰ σκεφθεῖ, αὐτόματα, ὅτι δὲν εἶναι πολὺ ἔξυπνο, ὅτι οἱ γονεῖς του δὲν ὑπολογίζουν καθόλου τὶς ἀνάγκες του, θὰ αἰσθανεῖ μία ἔνοχὴ καὶ θὰ πληγωθεῖ ἡ ἀξιοπρέπειά του.

Ἡ στάση σας θὰ τὸ ὁδηγήσει πιθανὸν στὸ νὰ ὑπερασπιστεῖ βίαια τὸν ἑαυτό του, ἴσως καὶ νὰ θελήσει νὰ ἐκδικηθεῖ ἀκόμα... Μὲ τὴν ἐξουσία ποὺ προσπαθεῖτε νὰ ἀσκήσετε πάνω στὸ παιδί σας, τὸ ἀποκλείεται ἀπὸ τὴν κατάσταση ποὺ ἔχει δημιουργηθεῖ».

ΘΕΜΑ ΤΑΚΤΙΚΗΣ

Ποιὰ εἶναι, λοιπόν, ἡ λύση ποὺ ἔχει νὰ προτείνει στὸ παιδί σας σὲ μηνύματα ποὺ ἀπευθύνονται στὸν ἑαυτό σας. Ἕνα παράδειγμα, ἐξηγεῖ ἀπόλυτα τὸ νόημα αὐτῶν τῶν μηνυμάτων: ὁ πατέρας γυρίζει κατάκοπος ἀπὸ τὴν κούραση στὸ σπίτι του, γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσει τὶς σκαυδαλιὲς τοῦ γιοῦ του. Ἂν τοῦ πεῖ: «Εἶσαι ἀνυπόφορος» (μήνυμα ποὺ ἀπευθύνεται στὸ παιδί), ὁ γιὸς θὰ σκεφτεῖ: «Εἶμαι κακός». Ἂν, ἀντίθετα, ὁ πατέρας πεῖ: «Εἶμαι πολὺ κουρασμένος» (μήνυμα ποὺ ἀπευθύνεται στὸν ἑαυτό του), τὸ παιδὶ θὰ καταλάβει ὅτι ὁ πατέρας πράγματι ἔχει αὐτὸ τὸ πρόβλημα.

«Χρειάζεται κουράγιο, γιὰ νὰ ἐκπέμπει ἕνας γονιὸς τέτοια μηνύματα, παραδέχεται ὁ Δρ. Γκόρντον.

«Γιατὶ οἱ γονεῖς ἀποκαλύπτουν ἔτσι τὸν πραγματικό τους ἑαυτὸ στὸ παιδί. Παραδέχονται ὅτι καὶ κεῖνοι εἶναι δυνατὸ νὰ νοιώθουν πληγωμένοι, ἀποκαρδιωμένοι, ἀπογοητευμένοι, φοβισμένοι, τρωτοί, ἀλλὰ καὶ ἀπόλυτα εἰλικινεῖς — πρᾶγμα ποὺ ἀποφεύγουν νὰ κάνουν οἱ περισσότεροι γονεῖς μὲ τὰ παιδιά τους».

Ὅμως, ὑπάρχουν καὶ οἱ περιπτώσεις ἐκεῖνες, ὅπου ἡ εἰλικρίνεια δὲν ἀρκεῖ γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν οἱ γονεῖς τὰ προβλήματα, ποὺ τοὺς δημιουργεῖ ἡ συμπεριφορὰ τῶν παιδιῶν τους, καὶ τότε καταφεύγουν στὴν πιὸ παλιὰ μέθοδο: ἐκεῖνη τῆς ἐξουσίας. Προσωρινὰ βγαίνουν ἐκεῖνοι νικητές, ἀλλὰ κιθὼς τὸ παιδὶ μεγαλώνει καὶ μπαίνει στὴν δύσκολη περίοδο τῆς ἐφηβείας, ἡ ἐπιβολὴ τῆς γενικῆς ἐξουσίας μπορεῖ νὰ ἔχει πάνω τους τεράστιες ἐπιπτώσεις, ὅπως π.χ. μυησικακία, ἐπιθετικότητα, ψέματα, ἄσκηση ἐξουσίας καὶ ἐπιβολῆς πάνω σὲ μικρότερα παιδιά, ὑποταγὴ δουλικότητα, ἔλλειψη δημιουργικότητας, ἀπομόνωση στὸν ἑαυτό του, φυγὴ στὰ ναρκωτικά.

Ἂν ἀντίθετα, οἱ γονεῖς ὑποχωροῦν πάντα στὶς ἀπαιτήσεις τῶν παιδιῶν, νικητὲς ἀπὸ τὴν «μάχη» βγαίνουν τὰ παιδιά. Καὶ αὐτὴ τὴ φορά, οἱ γονεῖς θὰ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ θὰ αἰσθανθοῦν μιὰ μνησικακία. Τὶς περισσότερες φορές, οἱ γονεῖς καταφεύγουν ἀπὸ τὸ ἕνα ἄκρο στὸ ἄλλο, ὅπως χαρακτηριστικὰ παραδέχεται μιὰ μητέρα.

«Προσπαθῶ νὰ εἶμαι ἀνεκτική, μέχρι τὴ στιγμὴ ποὺ τὰ παιδιὰ μου γίνουν ἀνυπόφορα καί, μὴ μπορώντας νὰ τὰ ἀντέξω, ἀλλάζω τακτικὴ καὶ τότε γίνομαι τόσο αὐστηρή, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ ὑποφέρω πιὰ τὸν ἑαυτό μου...».

ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ

Τί ἀπομένει λοιπόν; Ὁ συμβιβασμός, λέει ὁ Δρ Γκόρντον, ἡ κατάληξη σὲ συμπεράσματα, ἀποδεκτὰ καὶ ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ ἀπὸ τὰ παιδιά. «Ἡ μέθοδος αὐτὴ δὲν εἶναι ἁπλῆ, ἀλλὰ εἶναι εὐρύτατα διαδεδομένη στὶς συγκρούσεις ποὺ προκύπτουν ἀνάμεσα στὰ ζευγάρια, στὶς διαφωνίες ποὺ δημιουργοῦνται στὸν ἐπαγγελματικὸ κλάδο. Γιατί, λοιπόν, νὰ μὴν ἐφαρμοστεῖ ὁ συμβιβασμὸς καὶ στὶς σχέσεις γονιῶν καὶ παιδιῶν;» προτείνει ὁ Ἀμερικανὸς παιδαγωγός, ποὺ δὲν πιστεύει στὸ χάσμα τῶν γενεῶν: «Οἱ ἔφηβοι δὲν ἐξεγείρονται ἐναντίον τῶν γονιῶν τους, ἀλλὰ ἐναντίον ὁρισμένων μεθόδων περιθαρχίας, μὲ καθολικὴ ἐφαρμογή. Ἡ γενικὴ ἐξουσία δὲν ἐπηρεάζει τὰ παιδιά, ἀλλὰ τὰ ἐξαναγκάζει σὲ διαμαρτυρία», καταλήγει ὁ Δρ Γκόοντον.

Ἡ «φιλοσοφία» τοῦ Τόμας Γκόρντον ἔχει προκαλέσει βαθειὰ ἐντύπωση στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες. Μετὰ τὰ «παιδιὰ τοῦ Δρα Σπόκ», φαίνεται ὅτι θὰ ἔχουμε τὴν γενιὰ τῶν «παιδιῶν τοῦ Δρα Γκόρντον»....

ΠΡΟΟΔΟΙ ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ

Μέθοδος ἀποτροπῆς τῶν συμφορήσεων

«Δίοδοι» στὶς ἀρτηρίες

ΔΟΚΙΜΑΖΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ. Μὲ τὴν πρόοδον τῆς ἡλικίας, ὅτε αἱ ἀρτηρίαι αἱ ὁποῖαι φέρουν τὸ αἷμα εἰς τὸν ἐγκέφαλον στενεύουν λόγω τῆς ἐναποθέσεως εἰς τὰ τοιχώματά των λιπῶν, αὐξάνονται αἱ πιθανότητες σχηματισμοῦ θρόμβου καὶ ἀνακοπῆς τῆς ροῆς τοῦ αἵματος εἰς μίαν περιοχὴν τοῦ ἐγκεφάλου. Ἀποτέλεσμα τούτου ἠμπορεῖ νὰ εἶναι μία ἐγκεφαλικὴ συμφόρησις ἡ ὁποία εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιφέρῃ ἀπώλειαν τῆς μνήμης ἢ τοῦ λόγου, παράλυσιν ἢ καὶ τὸν θάνατον. Διὰ τὸν τύπον αὐτὸν τοῦ ἀσθενοῦς ἐλάχισται θεραπεῖαι ὑπάρχουν, ἀλλ' οἱ ἰατροὶ χορηγοῦν ἐνίοτε ἀντιπηκτικὰ διὰ νὰ μειώσουν τὰς πιθανότητας δημιουργίας θρόμβου.

Ἐν τούτοις, ἀπὸ του 1967 καὶ ἐντεῦθεν, ὁμάδες ἱκανῶν νευροχειρουργῶν, ἐκτελοῦν ἐξαιρετικῶς λεπτὰς χειρουργικὰς ἐπεμβάσεις διανοίξεως διόδων εἰς τὸν ἐγκέφαλον τῶν ἐπιρρεπῶν εἰς ἐγκεφαλικὴν συμφόρησιν ἀσθενῶν. Ταυτοχρόνως, παρηκολουθοῦν προσεκτικῶς τοὺς ἀσθενεῖς αὐτούς, συγκρίνοντες τὴν πορείαν τῆς καταστάσεώς των μὲ τὴν κατάστασιν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουν ὑποστῆ χειρουργικὴν θεραπείαν. Τὰ πρῶτα των συμπεράσματα εἶναι ὅτι ἡ ἐπεμβασις φαίνεται νὰ παρέχῃ προστασίαν κατὰ τῶν συμφορήσεών, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἡ τρίτη κατὰ σειρὰν αἰτία θανάτου εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, λέγουν, ὅμως, ὅτι χρειάζεται περαιτέρω χρόνος.

Ἡ ἐπέμβασις δὲν παρέχει μεγάλας ἐλπίδας, εἰς ἄτομα τὰ ὁποῖα ἔχουν ἤδη ὑποστῆ βαρείας συμφορήσεις, αἱ ὁποῖαι τοὺς ἔχουν ἀφήσει σοβαρὰς καὶ ἀνιάτους ἀναπηρίας. Εἶναι, ὅμως, εὐεργετικὴ δι' ὅσους ἔχουν ὑποστῆ ἐλαφρὰς συμφορήσεις ἢ ἔχουν προειδοποιητικὰ σημεῖα της. Εἰς τοὺς ἀσθενεῖς αὐτούς, ἡ ἐπέμβασις τῆς δημιουργίας διόδου εἰς τὰς ἀρτηρίας τοῦ ἐγκεφάλου εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτρέψῃ τὸν θάνατον ἢ μίαν βαρείαν ἐγκεφαλικὴν προσβολήν.

ΑΙ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Κατὰ τὸν δρα Τζαίημς Ὥσμαν, διευθυντὴν τῆς ὁμάδος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Μιννεσότα, ἡ ὁποία ἀνεκοίνωσε τὰ πρῶτα πορίσματα τῶν ἐργασιῶν της εἰς πρόσφατον συνέδριον εἰς τὴν Νέαν Ὀρλεάνην, ἐξ εἶναι τὰ προειδοποιητικὰ σημεῖα κινδύνου τὰ ὁποῖα προηγοῦνται τῶν ἐγκεφαλικῶν συμφορήσεων: 1) Μούδιασμα ἑνὸς ἄκρου ἢ τοῦ προσώπου. 2) Αἴσθημα ἀδυναμίας ἢ κλίσις τῆς μιᾶς πλευρᾶς τοῦ σώματος. 3) Δυσκολίαι εἰς τὴν ὁμιλίαν. 4) Θάμβωμα τῆς ὁράσεως συνήθως εἰς τὸν ἕνα ὀφθαλμόν. 5) Ζάλη καὶ διπλῆ ὅρασις. 6) Ἰσχυρὸς πονοκέφαλος καὶ «πάσιμο» τοῦ αὐχένος. Οἱοσδήποτε αἰσθάνεται τοιαύτας «μικροσυμφορήσεις» ὀφείλει νὰ ἐπισκέπτεται ἀμέσως τὸν ἰατρόν. Πολλαὶ ἀπὸ τὰς προειδοποιητικὰς αὐτὰς συμφορήσεις ὀφείλονται εἰς ἐμφραξιν τῆς ἐσωτερικῆς ἀρτηρίας τῆς καρωτίδος, ἄνωθεν τῆς γραμμῆς τῆς γνάθου, ὅπου τὸ χειρουργικὸν νυστέρι δὲν ἠμπορεῖ νὰ φθάσῃ. Οὕτω, ἡ ἐμφραξις εἶναι δυνατὸν νὰ θεραπευθῇ μόνον διὰ τῆς δημιουργίας μιᾶς δυσκόλου διόδου, ἡ ὁποία θὰ διοχετεύῃ τὸ αἷμα ἔξωθεν τοῦ κρανίου. Διὰ νὰ τὸ κάμουν αὐτό, χρησιμοποιοῦν ἓν ἐμβῆμα τῆς ἀρτηρίας του μηνίγγος, ἡ ὁποία ἀνέρχεται ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ οὖς καὶ ἐν συνεχεία διχάζεται: ὁ εἷς κλάδος της φέρει τὸ αἷμα εἰς τὸ μέτωπον καὶ εἰς τὴν κόγχην τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἐνῶ ὁ ἄλλος εἰς τὸ τριχωτὸν μέρος τῆς κεφαλῆς. Ἀρχικῶς, κόπτουν καὶ ἀναδιπλώνουν ἓν ἐμβῆμα τοῦ τριχωτοῦ δέρματος τῆς κεφαλῆς ἐπάνω ἀπὸ τὸ οὖς. Ἐν συνεχείᾳ, ἀποκόπτουν τὴν ἀρτηρίαν καὶ τὴν ἀποχωρίζουν ἀπὸ τὸ τριχωτὸν δέρμα ἀφήνοντες ἄλλα ἀγγεῖα νὰ παρέχουν αἷμα ἐπάνω ἀπὸ τὴν ἀποκεκομμένην ἀρτηρίαν.

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥ ΚΡΑΝΙΟΥ

Ἔπειτα ἀποκόπτουν ἓν τμῆμα τοῦ κρανίου, μεγέθους ἑνὸς διδράχμου, οὕτω δέ, ἀποκαλύπτουν μίαν ἀπὸ τὰς ἀρτηρίας τῆς ἐπιφανείας, τοῦ ἐγκεφάλου. Συνήθως, τὸ ἀγγεῖον αὐτὸ εἶναι εἰς κλάδος τῆς μεσαίας ἐγκεφαλικῆς ἀρτηρίας, μία προέκτασις τῆς ἐσωτερικῆς καρωτίδος.

Ἔπειτα, διεξάγουν μίαν δύσκολον μικροχειρουργικήν. Συσφίγγουν τὴν ἐκτεθεῖσαν ἀρτηρίαν εἰς δύο σημεῖα, ἀφήνοντες ἓν κενὸν ἀπὸ ὅπου δὲν διέρχεται αἷμα μήκους 1 ἕως 2 ἑκατοστῶν, τὸ ὁποῖον συνδέουν διὰ ραφῆς μὲ τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν ἀρτηρίαν τοῦ μηνίγγος. Ἐν συνεχεία ἀποσφίγγουν τὸν κλάδον τῆς ἀρτηρίας τὸν ὁποῖον εἶχαν συσφίγξει καὶ εἰσέρχεται τὸ αἷμα εἰς τὸν ἐγκέφαλον.

Ἤδη, ἔχουν ἐκτελεσθῆ 3.000 τοιαῦται ἐπεμβάσεις, κυρίως εἰς τὴν Ἑλβετίαν ὅπου ἤρχισαν αἱ ἐπεμβάσεις αὐταί, εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τὸν Καναδᾶ καὶ τὴν Γερμανίαν. Ἐν τούτοις οἱ ἰατροὶ τονίζουν ὅτι δὲν ἔχει παρέλθει ἀκόμη ἀρκετὸς χρόνος ὥστε νὰ εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ χειρουργικὴ ἐπέμβασις εἶναι προτιμοτέρα ὅλων θεραπειῶν ἢ ἐὰν δὲν εἶναι δυνατὴ προτιμότερον νὰ μὴ γίνεται οὐδεμία θεραπεία.

Τυπογραφεῖον Καλλιτεχνικὸ
"ΣΑΜΑΡΤΖΗ"
ΕΝΤΥΠΑ - ΜΠΙΛΙΕΤΤΑ
ΑΓΓΕΛΤΗΡΙΑ ΓΑΜΩΝ
ΕΥΡΩΠΗΣ
Ἁγ. Ἀνδρέου 61 (ἐντὸς τῆς στοᾶς)
Τηλ. 275-505 ΠΑΤΡΑΙ

ΑΠΟ ΤΟ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΟΥ Σ.Ε.Β.

Τὸ ἐνεργειακὸ σχέδιο τοῦ Κάρτερ

Δὲν κατώρθωσε νὰ πείσῃ τοὺς Ἀμερικανοὺς ὅτι ἡ οἰκονομία τῆς χώρας των κινδυνεύει ἀπὸ τὴν σπατάλη πετρελαίου

ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ

Τὸ περίφημο ἀμερικανικὸ ἐνεργειακὸ νομοσχέδιο ἀκόμα ἐξακολουθεῖ ἀπὸ τὴν περασμένη ἄνοιξη, δηλαδὴ σχεδὸν ἕνα χρόνο νὰ παλεύει στὶς συμπληγάδες τοῦ Κογκρέσσου, τῶν διαφόρων ὁμάδων πιέσεως καὶ μιᾶς λίγο—πολὺ ἀδιάφορης κοινῆς γνώμης. Εἶναι ἄγνωστο πότε θὰ ψηφισθεῖ καὶ μήπως ὅταν θὰ ψηφισθεῖ θὰ ἔχει τόσο πολὺ ἀλλάξει μορφή, ὥστε ὁ πρόεδρος τῶν ΗΠΑ, γιὰ νὰ μὴν προσυπογράψει τὴν ἤττα του, θὰ προτιμήσει νὰ προβάλει τὸ βέτο του. Ὁπότε;

Ὅ,τι θὰ ἀποφασίσουν τελικὰ οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες γιὰ τὴν ἐξοικονόμηση ἐνέργειας καὶ γιὰ τὴν ἐκμετάλλευση νέων πηγῶν ἐνέργειας, ἐνδιαφέρει ζωτικὰ ὅλο τὸν ὑπόλοιπο κόσμο — Ἀνατολικό, Δυτικὸ καὶ Τρίτο —χῶρες παραγωγῆς καὶ χῶρες καταναλώσεως πετρελαίου ἢ ἄλλων ἐνεργειακῶν ὑλῶν. Γιατὶ θὰ ἔχει ἐπιπτώσεις ποὺ θὰ εἶναι φυσικὸ νὰ ἐπηρεάσουν καὶ τὴν ἐξέλιξη τοῦ ἑλληνικοῦ ἐνεργειακοῦ προβλήματος. Ἡ σύντομη ἀνάλυση ποὺ ἀκολουθεῖ, δείχνει ἀκριβῶς τὶς ἐπιδράσεις ποὺ ἔχει τὸ ἐνεργειακὸ πρόγραμμα Κάρτερ σ' ὅλο τὸν κόσμο.

⁂

Ἡ κατάθεση τοῦ ἐνεργειακοῦ νομοσχεδίου στὸ Ἀμερικανικὸ Κογκρέσσο, ἀντιπροσωπεύει τὴν ἐκπλήρωση τῆς σοβαρότερης προεκλογικῆς ἐξαγγελίας τοῦ προέδρου Κάρτερ. Ἀπευθυνόμενος τότε (18 Ἀπριλίου 1977), στοὺς Ἀμερικανοὺς ἀπὸ τὴν τηλεόραση ὁ πρόεδρος μίλησε γιὰ «ἠθικὸ ἰσοδύναμο πολέμου», γιατὶ μόνο ἐνεργώντας ἄμεσα μ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα «ὁ ἀμερικανικὸς λαὸς θὰ κυριαρχήσει στὸ μέλλον του, ἀντὶ νὰ ἀφήσει τὸ μέλλον νὰ κυριαρχήσει ἀνεξέλεγκτα πάνω στὶς τύχες του».

Ἡ προσπάθεια τοῦ προέδρου Κάρτερ, νὰ κλονίσει τὸ ἠθικὸ τοῦ ἀμερικανικοῦ ἔθνους, εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς κρίσιμες πλευρὲς τοῦ ἐνεργειακοῦ προγράμματός του. Γιὰ τὸν Ἀμερικανὸ κατανταλωτὴ «ἡ κρίση εἶναι ἀθέατης». Ὁ κάθε Ἀμερικανὸς καταναλώνει τὸ χρόνο ἐνέργεια ἰσοδύναμη μὲ δέκα τόννους πετρέλαιο — δυὸ φορὲς περισσότερη ἀπὸ τὸ Γερμανό, τὸ Γάλλο καὶ τὸν Σουηδό. Γιὰ νὰ βροσίζεται τὸ καλοκαίρι ὁ Ἀμερικανὸς καταναλώνει σχεδὸν τόση ἐνέργεια ὅση καὶ γιὰ νὰ ζεσταίνεται τὸ χειμώνα.

ΤΕΡΑΣΤΙΕΣ ΣΠΑΤΑΛΕΣ

Στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες ἀντιστοιχεῖ ἡ μισὴ κατανάλωση ἐνέργειας τῶν λοιπῶν χωρῶν τοῦ Ο.Ο.Σ.Α. — καὶ τὸ μισὸ πετρέλαιο ἀπὸ ὅσο καταναλώνεται προέρχεται ἀπὸ τὸ ἐξωτερικό. Οἱ πετρελαϊκὲς εἰσαγωγὲς τῆς χώρας ἔφθασαν τὸ 1976 τὰ 450 ἑκατομμύρια τόννους μὲ κόστος 37 δισεκατομμύρια δολλάρια δεκαπλάσιο ἀπ' ὅσο τὸ 1970. Δὲν ὑπάρχουν ἀκόμη ὁριστικοὶ ἀριθμοὶ γιὰ τὸ 1977, ὑπολογίζεται ὅμως ὅτι ὁ λογαριασμὸς θὰ φθάνει τὰ 45 δισεκατομμύρια δολλάρια, περίπου δυὸ φορὲς τὸ ἑλληνικὸ ἀκαθάριστο ἐθνικὸ προϊόν.

Οἱ ἀμερικανικὲς ἐνεργειακὲς ἀνάγκες ἱκανοποιοῦνται σήμερα, κατὰ τὰ τρία τέταρτα μὲ πετρέλαιο καὶ φυσικὸ ἀέριο, ἐνῷ οἱ δυὸ αὐτὲς πηγὲς εἶναι μόνο τὰ 7% τῶν ἐθνικῶν ἐνεργειακῶν ἀποθεμάτων. Κατὰ τὸν πρόεδρο Κάρτερ, «ἡ ἀσύγγνωστη αὐτὴ σπατάλη δὲν μπορεῖ νὰ συνεχισθεῖ», γιατὶ τὸ μέλλον εἶναι ἀνησυχητικό. Πρόσφατη πολυσυζητημένη ἔκθεση τῆς ΣΙΑ, ἀναφέρει ὅτι μέχρι τὸ 1985, ἡ Σοβιετικὴ Ἕνωση, ὄχι μόνο δὲν θὰ ἐξάγει πετρέλαιο ἀλλὰ καὶ θὰ εἰσάγει μεγάλες ποσότητες, ἐνῷ οἱ δυνατότητες παραγωγῆς τῶν πετρελαιοεξαγωγικῶν χωρῶν δὲν θὰ φθάνουν νὰ ἱκανοποιήσουν τὶς αὐξανόμενες ἀνάγκες τῶν χωρῶν ποὺ δὲν παράγουν πετρέλαιο.

ΣΤΟΧΟΙ ΓΙΑ ΤΟ 1985

Δέκα ἀρχές, 140 μέτρα καὶ ἑπτὰ στόχοι γιὰ τὸ 1985 συνθέτουν τὸ ἐνεργειακὸ πρόγραμμα, τοῦ προέδρου Κάρτερ. Ὅλα καταλήγουν στὸ μοναδικὸ ἀντικειμενικὸ σκοπό: «Νὰ ὀργανωθεῖ ἡ οἰκονομικὴ ἀσφάλεια τοῦ ἔθνους».

Οἱ ἑπτὰ στόχοι εἶναι:

1.—Νὰ ἀποπειταχυνθεῖ ὁ ἐτήσιος ρυθμὸς τῆς αὐξήσεως τῆς ζητήσεως ἐνέργειας ἀπὸ 5% ποὺ εἶναι τὰ τελευταῖα χρόνια, στὰ 2% τὸ πολύ.

2.— Νὰ ἐλαττωθεῖ κατὰ 10% σχετικὰ μὲ τὸ σημερινὸ ἐπίπεδο ἡ κατανάλωση βενζίνης.

3.— Νὰ περιορισθοῦν στὸ μισὸ οἱ εἰσαγωγὲς πετρελαίου.

4. —Νὰ συγκεντρωθεῖ στρατηγικὸ ἀπόθεμα πετρελαίου ἴσο μὲ κατανάλωση ἕξη μηνῶν.

5. —Νὰ αὐξηθεῖ κατὰ δύο τρίτα ἡ ἐθνικὴ παραγωγὴ κάρβουνου στὸ ἕνα δισεκ. τόννους τὸ χρόνο..

6. —Νὰ ἐξασφαλισθεῖ μόνωση κατὰ 40% τῶν κατοικιῶν καὶ ὅλων τῶν νέων κτιρίων.

7. —Νὰ χρησιμοποιηθεῖ ἡ ἡλιακὴ ἐνέργεια σὲ πάνω ἀπὸ 2,5 ἑκατομμύρια κατοικίες.

ΓΡΑΦΕΙΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΜΕΤΡΑ

Γιὰ νὰ κινηθεῖ πρὸς τὴν ἐφαρμογὴ ἡ συστοιχία αὐτὴ τῶν στόχων, ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια μέσα εἶναι ἡ φορολογία:

—Βαρειὰ καὶ προοδευτικὴ φορολογία στὸ φυσικὸ ἀέριο καὶ στὸ φιοὺελ, γιὰ νὰ ὑποχρεωθοῦν οἱ βιομηχανίες νὰ καίνε κάρβουνο.

—Φορολογία τῆς βενζίνης καὶ τῶν ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων μὲ μεγάλη κατανάλωση.

—Εἰδικὴ φορολογία τοῦ ἐγχωρίου πετρελαίου γιὰ νὰ εὐθυγραμμισθεῖ προοδευτικὰ ἡ τιμή του μὲ τὶς διεθνεῖς τιμές.

Οἱ εἰσπράξεις ἀπὸ τὶς φορολογίες αὐτὲς θὰ χρησιμοποιοῦνται, γιὰ φορολογικὲς ἀπαλλαγὲς καὶ ἐπιδοτήσεις.

—Ἀπαλλαγὴ τῶν ἐπενδύσεων τῶν βιομηχανιῶν σέ μέσα ποὺ ἐξοικονομοῦν ἐνέργεια.

—Ἀπαλλαγὴ τοῦ μέρους ἐκείνου ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα, ποὺ ἐπενδύεται στὴν μόνωση κατοικιῶν.

—Εὐνοϊκὴ φορολογικὴ μεταχείριση τῶν «οἰκονομικῶν» αὐτοκινήτων.

Ὅπως βλέπουμε, τὸ πρόγραμμα Κάρτερ, στηρίζεται περισσότερο στὴν γραφειοκρατικὴ παρέμβαση παρὰ στοὺς νόμους τῆς ἀγορᾶς. Οἱ οἰκονομικοὶ κύκλοι, οἱ κατασκευαστὲς αὐτοκινήτων, κατηγοροῦν τὸν Πρόεδρο, ὅτι συγκέντρωσε τὶς προσπάθειές του στὴ «συντήρηση» τῶν ἀποθεμάτων καὶ ὄχι στὴν ἀναζήτηση νέων πηγῶν πετρελαίου καὶ φυσικοῦ ἀερίου. Ὅσο γιὰ τὴν κοινὴ γνώμη, παρὰ τὴν τεράστια δημοσιότητα, ποὺ δόθηκε στὸ πρόγραμμα Κάρτερ, δὲν φαίνεται νὰ παίρνει στὰ σοβαρὰ τὸν κίνδυνο «ἐθνικῆς καταστροφῆς».

Η ΤΑΛΑΙΠΩΡΙΑ ΣΤΟ ΚΟΓΚΡΕΣΣΟ

Μὲ τὶς συνθῆκες αὐτές, δὲν χρειάζοταν νὰ εἶναι κανεὶς προφήτης γιὰ νὰ προβλέψει, ὅτι θὰ ἦταν δύσκολ